

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Hiiu maakonna hooldus – ja õendusabi võrgu arengukava 2008 – 2015

Kärdla 2008 - 2009

Sisukord

Sissejuhatus	3
Arengukava koostamise komisjoni koosseis	3
Arengukava eesmärk ja koostamise põhimõtted	4
Mõisted	5
Õendusabi ja hooldusabi teenuste osutamine integreeritult	6
Maakonna haldusjaotus ja demograafilised näitajad	7
Hoolduspiirkond ja institutsionaalsed teenused	7
Institutsionaalsete teenuste hetkeseis Hiiu maakonnas	9
Planeeritav hooldekeskus ja hoolduspiirkond	10
Päevaste ja koduste teenuste hetkeseis	11
Päevaste - ja koduste teenuste vajadusest lähtuv planeerimine	12
Lisa 1 Hiiumaa Omavalitsuste Liidu kooskõlastus	13

Sissejuhatus

Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) programmis „Töölesaamist toetavad hoolekandemeetmed 2007-2009“ on ühe põhitegevusena sõnastatud “Integreeritud hooldus – ja õendushooldussüsteemi väljaarendamine hoolduskoormuse vähendamiseks”, mille alategevuseks p 3.4.2. on “Eakate hooldusasutuste tervikliku ja kogu vabariiki hõlmava võrgu kujundamine.”

Alategevuse p 3.4.2. raames koostatakse kõigis maakondades hooldus – ja õendusabi võrgu arengukavad.

Hiiu maakonna hooldus – ja õendusabi võrgu arengukava annab ülevaate teemakohastest mõistetest, arengukava koostamise eesmärgist ning põhimõtetest, maakonna haldusjaotusest, demograafilisest situatsioonist, hoolduspiirkonnast, institutsionaalsetest teenustest (ööpäevaringne hooldusabi ja statsionaarne õendusabi), avahooldusteenustest ja koduõendusteenusest. Kirjeldatakse loetletud teenuste osutamist hetkel, tulevikuvajadusi ja investeeringute vajadust.

Arengukava koostamise alusmaterjalid:

1. Eesti hooldusravivõrgu arengukava 2004-2015.
2. Hiiu Maakonna hooldusravivõrgu arengukava.
3. Esmatasandi tervishoiu arengukava 2008-2015.
4. Rahvastiku tervise arengukava.
5. Pikaajaliste hooldus- ja õendusabi integreeritud teenuste kontseptsioon.
6. Õendushoolduse teenuste tegevusjuhised.
7. Sotsiaalhoolekande seaduse eelnõu (eesmärgiga testida eelnõu rakendamise võimalusi enne seadustamist).

Arengukava koostamise komisjoni koosseis

Sotsiaalministeeriumi poolsed konsultandid olid Valdeko Paavel ja Maire Raidvere.

Hiiu maavanema 26.09.2008 korraldusega nr 254 moodustati maakondliku hooldus- ja õendusabi arengukava koostamise komisjon koosseisus:

Komisjoni esimees:

Aasa Saarna - Hiiu maavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiuosakonna juhataja

Liikmed:

Elge Härma - Kärdla Linnavalitsuse sotsiaalosakonna juhataja
 Gennadi Aavik - SA Hiiumaa Haigla juhatuse liige
 Ingrid Madalvee - perearst
 Ingrid Purge - MTÜ Samaaria Eesti Misjon Hiiumaa osakonna juhataja
 Ly Meldorf - Hiiumaa Omavalitsuste Liidu sotsiaalkomisjoni esimees
 Marina Eero - Tohvri Hooldekodu direktor
 Ruta Mihelson - SA Hiiumaa Haigla terapeut
 Tiit Veersalu - Emmaste vallavanem
 Vilma Tikerpuu - Hiiu maavalitsuse tervishoiu peaspetsialist

Arengukava eesmärk ja koostamise põhimõtted

Käesoleva arengukava üks peamisi eesmärke on kirjeldada, kuidas peaks Hiiu maakonnas osutama hakkama täiesti uut teenust: hooldusabi integreeritult õendusabiga. Tegemist on eakatele suunatud teenusega, mille sisuks on sotsiaalteenuse ja tervishoiuteenuse sidumine üheks 24 tundi hooldusabi ja 8 tundi õendusabi sisaldavaks institutsionaalseks teenuseks. Hetkel oleme olukorras, kus hooldekodudes on klientidele õendusabi halvasti kättesaadav ja hooldusravil viibimine haiglas ajaliselt piiratud – nii ei saa eakas mõlemat vajalikku teenust, ravi – ja hooldusteenust, ühest kohast üheaegselt kätte.

Uue teenuse **vajalikkust tingib** hoolekande ja tervishoiu süsteemide eraldatus täna kogu vabariigis ning **eelduseks on** integreeritud teenuse rahastamise pikaajaliselt jätkusuutliku süsteemi väljatöötamine riigi poolt. **Integreeritud teenuse finantseerimine jaguneks uuenduslikult kolmeks:** isiku, omavalitsuse ja haigekassa vahel.

Maakonna hooldus – ja õendusabi võrgu arengukava koostamisel on lähtutud sotsiaalministeeriumi poolt ette antud juhendist. Arengukava koostajate eesmärk on väärika vananemise toetamine läbi tervishoiu- ja sotsiaalteenuste tugevama seostamise.

Dokumendi realiseerimine eeldab head koostööd maakonna omavalitsuste ja tervishoiuteenuste osutajate vahel. Koostamisel on peetud läbirääkimised konsensuse leidmiseks kõigi osapoolte (kohalikud omavalitsused, maavalitsus, Sotsiaalministeerium, Eesti Haigekassa) vahel.

Arengukava koostamisel on lähtutud järgmistest printsiipidest:

1. Teenused peavad võimaldama inimese toimetulekut oma kodus nii kaua kui võimalik.
2. Hooldus- ja õendusabi teenused peavad olema kättesaadavad inimese kodule võimalikult lähedal (arvestades teenuse osutamiseks vajalikke tingimusi ja majanduslikku otstarbekust).
3. Ööpäevaringseid pikaajalisi teenuseid pakkuvad asutused peavad nii infrastruktuuri kui töökorralduse poolest olema võimalikult kodusarnased.
4. Arvestades majanduslikku efektiivsust ning olemasolevaid ja kättesaadavaid ressursse, toimub teenuste planeerimine ja osutamine koostööna kohalike omavalitsuste vahel.

Mõisted

Institutsionaalse õendusabi ja hooldusabi teenused (allikas: integreeritud hooldus- ja õendusabi teenuste kontseptsioon):

- **iseseisev statsionaarne õendusabi** – sageli aktiivravi järgne, ööpäevaringset õendusabi sisaldav teenus, mille järgselt haige suundub koju, ööpäevaringsele integreeritud hooldusabi ja päevase õendusabi teenusele või sureb;
- **suriija õendusabi (hospiits)** – sisaldab palliativset ravi, suures mahus ööpäevaringset õendusabi ja küllalt sageli ka arsti tegevusi ning ööpäevaringset hooldusabi. Pikkus võib olla erinev ja sõltub diagnoosist, kuid enamasti juhtudel ei ole pikaajaline (valdavalt ~80% osas vähihaiged, ka progresseeruvaid degenerereerivaid lihas- ja närvihaigusi põdevad haiged, raskete/üliraskete selja- või peaajukahjustusega haiged jm). Kriteeriumiks õendusabi protseduuride vajamine suures mahus;
- **ööpäevaringne hooldusabi integreeritud päevase õendusabiga** – ööpäevaringset hooldusabi ja vajalikus mahus (8h) õendusabi sisaldav teenus püsiva funktsioonihäirega, kroonilist haigust põdevad inimestele, kelle toimetuleku tagamine kodus keskkonnas ei ole võimalik või otstarbekas. Seega tegemist õendusabist ja ööpäevaringsest hooldusabist koosneva kompleksteenusega. Teenusele suunamisel on isikul hinnatud mõlema teenuse vajadus;
- **ööpäevaringne hooldusabi** – teenus püsiva funktsioonihäirega inimesed, kelle toimetuleku tagamine kodus keskkonnas ei ole võimalik või otstarbekas, kuna nad vajavad peamiselt suures mahus igapäevast või ööpäevaringset hooldusabi, võivad vajada periooditi ka õendusabi. Teenusele ei suunata isikuid, kellel on suunamise hetkel selge regulaarne õendusabi (õe pädevust nõudvate protseduuride) vajadus;
- **eluasemeteenus hooldusabiteenusega (pansionaat)** – teenus igapäevaelu toimingutes kõrvalabi vajavatele inimestele. Hooldusabi ei ole ööpäevaringne (päevane). Sisuks eluasemeteenus koos võimalusega kasutada koduabi-, isikuabi-, toitlustus- sotsiaalteenuseid.
- **koduõendusteenus** – teenuste kogum, mida osutatakse õe poolt ägeda haiguse paranemisperioodis oleva, kroonilist haigust põdeva või piiratud funktsionaalse võimekusega patsiendi raviks ja efektiivsemaks toimetulekuks kodus keskkonnas.

Õendusabi ja hooldusabi teenuste osutamine integreeritult (koostanud Maire Raidvere)

Teenuse nimetus	Teenuse sisu	Spetsialistid	Finantseerimine	Teenuse osutajad
Iseseisev statsionaarne õendusabi e. Õendusabi (tervishoiuteenus)	24h õendusabi sh. hosbiits	õendusjuht õde hooldustöötaja sotsiaaltöötaja tegevusterapeut füsioterapeut arst-konsultant	Haigekassa	aktiivravahaigla (kui piirkondlik tervishoiu ja hoolekande keskus)
Hooldusabi integreeritult õendusabiga (sotsiaal + tervishoiu teenus)	24h hooldusabi 8 tundi õendusabi	hooldusjuht hooldustöötaja õde perearst	isik kohalik omavalitsus Haigekassa	aktiivravahaigla (kui piirkondlik tervishoiu ja hoolekandekeskus) hooldekeskus (alates 75 kohta) õendusabi keskus (hooldushaigla)
Hooldusabi (sotsiaalteenus)	24h hooldusabi vajad.õendusabi	hooldusjuht hooldustöötaja perearst koduõde	isik kohalik omavalitsus Haigekassa	aktiivravahaigla (kui piirkondlik tervishoiu ja hoolekande keskus) hooldekeskus (alates 75 kohta) hooldekodu (alates 50 kohta)
Eluasemeteenus (Pansionaat) (sotsiaalteenus)	vajadusele vastav hooldusabi ja õendusabi	juhtumi korraldaja sotsiaaltöötaja hooldaja perearst koduõde	isik kohalik omavalitsus Haigekassa	aktiivravahaigla (kui piirkondlik tervishoiu ja hoolekandekeskus) hooldekeskus (alates 75 kohta) hooldekodu (50 kohta) kohalik omavalitsus
Koduõendusteenus e. kodune õendusabi (tervishoiuteenus)	vajadusele vastav	perearst koduõde	Haigekassa	koduõde FIE aktiivravahaigla (kui piirkondlik tervishoiu ja hoolekande keskus) õendusabi keskus (hooldushaigla)
Koduteenused (sotsiaalteenus)	vajadusele vastav	hooldustöötaja	kohalik omavalitsus isik	aktiivravahaigla (kui piirkondlik tervishoiu ja hoolekandekeskus) hooldekeskus, hooldekodu, kohalik omavalitsus

Maakonna haldusjaotus ja demograafilised näitajad

Hiiu maakond asub saarel pindalaga 1019 km². Saarel on 5 omavalitsust, neli valda – Emmaste, Kõrgessaare, Käina, Pühalepa ja Kärdla linn.

Maakonna elanike arv rahvastikuregistri andmetel seisuga 01.07.2008 on 10 465 elanikku, neist üle 65 - aastaseid kokku 1668 ehk 15,9% elanikkonnast, rahvastiku tihedus 1 km² kohta on 10,7.

	Kokku	Üle 65. a.	Pindala km²	Tihedus
Emmaste vald	1409	235	197,5	7,13
Kõrgessaare vald	1365	254	375	3,64
Käina vald	2239	317	186,5	12,01
Kärdla linn	3777	616	4,5	839,33
Pühalepa vald	1675	246	255,5	6,56
2008.a.	10 465	1668 (15,9%)	1019 km²	10,27
võrdluseks:				
2004.a.	11 087	1544 (13,9%)		10,88
1999.a.	11 660	1497 (12,8%)		11,44

Kümne aastaga on rahvaarv saarel vähenenud 1195 inimese võrra, samas üle 65 - aastaste osakaal rahvastikust tõusnud 12,8-lt protsendilt 15,9 protsendile.

Vastavalt arengukava koostamise juhendile arvestatakse üle 65 - aastaste arvu piirkonnas hetkel ja tulevikus. Institutsionaalse õendus-hooldusteenuste vajaduse planeerimise aluseks on 10 õendushoolduse kohta (neist umbes pooled pikaajalise teenuse osutamiseks) ja 20 hooldekodu kohta 1000-nde üle 65 – aastase elaniku kohta. **Tulenevalt elanike arvust on Hiiu maakonna arvestuslik vajadus 33 hooldekodu- ja 17 õendushoolduse kohta** (ühtib SA Hiiu Haigla strateegilise arengukavaga). Lisaks oleks “Hiiu maakonna hooldusravi võrgustiku arengukava 2005 – 2015” kohaselt **vajadus 3-e täiskohaga töötava koduõe järele**. 2007 ja 2008 aastal on koduõendusteenusel olnud vaid 5 isikut Käina vallast, teenuse osutamine laiemalt seisab personali puuduse taga.

Hoolduspiirkond ja institutsionaalsed teenused

Hiiu maakond koos kõikide omavalitsustega moodustab oma väiksuse tõttu ühe hoolduspiirkonna, kus võtmeasutusteks on õendusabi osutav Kärdlas asuv SA Hiiu Haigla (32 ravivoodi kohta, neist 4 iseseisvaks statsionaarseks õendusabiks ehk hooldusraviks) ja hooldusabi osutav Emmaste vallas asuv munitsipaalasutus, üldtüüpi Tohvri Hooldekodu (50 kohta ja 11 hooldustöötajat). Hooldusabi teenust pakub ka väikeses mahus Käina vallas asuv MTÜ Samaaria Eesti Misjon, mis on orienteeritud varjupaigateenusele (15 kohta).

Tulenevalt maakondlikust hädavajadusest on Tohvri Hooldekodus teenusel pidevalt rohkem kui 50 klienti, hoolealuseid on hooldusel isegi kuni 60. Teenusele soovijatest on järjekorras 10 isikut. Olukorda komplitseerib veelgi asjaolu, et hooldekodu kahest hoonest üks on täielikult amortiseerunud ja saanud ettekirjutused Tervisekaitsetalituselt ning Päästeametilt. Hoone ei ole ümberehitus - ega renoveerimiskõlbulik ja vaja on kohe alustada uue hoone ehitust. Alates augustist 2008 on klientide vastuvõtt hooldekodusse peatatud. Emmaste vald taotles

investeeringuid ehituseks EL Struktuurifondidest KOIT kava kaudu 2007 aastal, kuid taotlusprojekt rahastust ei saanud. Uus taotlus esitatakse 20. märtsiks 2009. Hiiumaa omavalitsused näevad Tohvri Hooldekodul potentsiaali kriisiolukorrast jagu saamiseks ja jätkuvalt kogu maakonna eakatele hooldusteenuse pakkumiseks.

Projektipõhine ehitus võimaldab ära hoida teenuse maksumuse liiga kõrgeks tõusmist, mis teeks teenuse kättesaadavuse hiidlasele üle jõu käivaks. Tänases majanduslanguse kontekstis, mil kasvab tööpuudus, vähenevad palgad ja sotsiaalsed garantiid, on võimalikult madalate hooldusabi hindade säilitamine eriti oluline, vastasel juhul on paljud sunnitud oma ülalpeetavad eakad lihtsalt teenuselt ära võtma. See tooks kaasa vähem kvaliteetsed hooldustingimused Hiiumaa maakonna eakatele ning riivaks nende õigusi sotsiaalsele kaitsele (vanurite õigus saada sotsiaalset kaitset on nõutav Euroopa Liidu Sotsiaalharta artikliga 23, mis tuleb ka Eestil lähiaastatel ratifitseerida).

SA Hiiumaa Haigla renoveeris 2008 aastal kirurgiaosakonna 3,2 miljoni krooni eest. Lisaks on võetud 7 miljonit pangalaenu haigla juurdeehituse eesmärgil, et lõpetada kirurgiaosakonna kaasajastamine ja viia kõik ruumid nõuetele vastavaks. Haigla poolne huvi integreeritud hooldus- ja õendusabi osutamiseks puudub.

Institutsionaalsete teenuste hetkeseis Hiiu maakonnas

Jrk nr	Andmed asutuste kohta	MTÜ Samaaria Eesti Misjon	Tohvri Hooldekodu	SA Hiiumaa Haigla
1.	Omandivorm, omanik	MTÜ Samaaria Eesti Misjon	munitsipaalasutus Emmaste vald	riigi asutatud eraõiguslik juriidiline isik
2.	Olemasolevad tegevusload	tegutseb põhikirja alusel	tegutseb põhimääruse alusel	L00975-eriarstiabi L01620- kiirabiteenus L01115-labori teenus L00352- koduõendus
3.	Osutatavad tervishoiuteenused nende finantseerimine mahud (voodikohtade arv)	ei osuta	ei osuta	<u>Haigekassa: 2008.a.</u> eriarstiabi - 12631750 hooldusravi - 903934 ennetused - 35400 valvekulud -5269689 Voodikohti 32 <u>Tervishoiuamet:2008.a.</u> kiirabi - 5042338
4.	Õendusabi teenust vajavate klientide arv ja tagamise tee		47 klienti perearst, pereõde	hooldusravil 2007.a. 90 patsienti koduõendus 2007.a. 5 patsienti
5.	Osutatavad teenused nende finantseerimine mahud	varjupaigateenus omatulu,kohamaks,OV-te toetus,projektid	hooldusteenus, põetusteenus kohamaksust teenust osutatakse 60 isikule	surnukuuri rentimine füsioteraapia
6.	Ruumingimused, sh			
6.1.	klientide magamistoad/palatid, kohtade arv nendes	mugavustega 1-2 inimest toas, kokku 15 kohta	kõigi mugavustega 2-3 inimest toas, kokku 60	
6.2.	elu- ja puhkeruumid	2	osaliselt amortiseerunud osaliselt puuduvad	32 voodikohta
7.	Põhitegevuse personal õed hooldajad muud	5 isikut	11	26 10 15 lepingulist arsti

Planeeritav hooldekeskus ja hoolduspiirkond

V. Paavel: “Hiiumaa eakate tervishoiu- ja hooldusprobleemide lahendamise peamise probleemina võibki välja tuua kvalifitseeritud personali vähesuse ja selle edasise võimaliku vähenemise, mis seab maakonna ja ka Eesti riigi üsna tõsiste valikute ette, sest lisaks paljule muule pole selgust ka näiteks selles, mis tasemel ja iseloomuga eriarstiabi on Hiiumaa elanikele kohapeal ikka üldse kättesaadav kolme, viie või kümne aasta pärast.

Tõenäoliselt on vajalik Hiiumaa ja teiste väikesaarte ning eraldatud piirkondade ja nende spetsiifiliste probleemide omaette riigi tasandil käsitlemine ja võimalik ka et piirkonnaspetsiifiliste skeemide väljatöötamine ja rakendamine, sealhulgas ka eakatele õendus- ja hooldusteenuste osutamise, personaliga kindlustatuse ja nende väljaõppe osas. “

Täna ja ka tulevikus moodustub Hiiumaa maakonna territooriumist üks hoolduspiirkond.

24 – tunnist õendusabi (hooldusravi) osutamist jätkatakse SA Hiiumaa Haiglas.

MTÜ Samaaria Eesti Misjon jätkab eelistatult varjupaigategenuse osutamisega, kus jätkuvalt teenindab 1 kord kuus kliente pereõde Käina perearsti keskusest.

Tohvri Hooldekodust arendatakse Hiiumaa maakonna hoolduskeskuse funktsiooni kandev asutus, mis osutab nii ööpäevaringset hooldus- kui integreeritud õendusabi teenuseid, eluasemeteenust ja loetletud teenuste erinevasid kombinatsioone. Õed peavad tööl olema 8 tundi päevas (õde on tervishoiuteenuste korraldamise seaduse alusel tegutsev tervishoiutöötaja).

Eesmärgi saavutamiseks on vajalikud järgmised tegevused ja investeeringud:

1. Tohvri Hooldekodu taotleb haigekassalt päevase õendusabi teenuse tegevusluba (juba täna on Tohvri hooldusel 47 klienti, kes vajavad pikaajalist õendusabi).
2. Uue hoone ehituse käigus on vajalik sisustada üks meditsiini nõuetele vastav ruum.
3. Hooldekodu direktor läbib riiklikult koordineeritud hooldusjuhtide koolituse.
4. Klientide hooldusvajaduse hindamine hakkab toimuma asutusesiseselt, hooldusjuhi, õe ja kaasatud perearsti abil. Teenuse vajaduse hindamisel hakatakse kasutama Sotsiaalministeeriumi poolt kehtestatud ühtset riiklikku hindamissüsteemi.
5. KOIT kava projektitaotluse abil ehitatakse hooldekodule uus hoone ja suurendatakse kohtade arv 80-ni kuna statistika näitab, et 10 -ne aastaga kasvab abivajavate hooldusteenuse klientide arv vähemalt 4 võrra ja juba täna on pidevalt 10 isikut teenuse järjekorras ootel.

Kaasaegse pesumaja, sauna ja köögi olemasolu tagab kuni 80 kliendi kvaliteetse teenindamise ja võimaldab hooldekodul omatulu teenida matuseteenuse ja pesu pesemise teenuse pakkumisega.

Sotsiaalhoolekande seaduse eelnõu sätestab nõuded hooldusteenusele järgnevalt: 25 kliendi kohta 4 töötajat päeval ja 2 öösel, kes on läbinud 160 h koolituse. 80-ne kohalise asutuse puhul teeb see 12,8 hooldustöötajat päeval, ja 6,4 töötajat öösel.

Lisaks peab eelnõu kohaselt ööpäevaringset või päevast hooldust hoolekandeadasutuses pakkuv asutus omama Sotsiaalkindlustusameti poolt väljastatud tegevusluba.

80 kohta jaguneksid järgmisteks teenusteliikideks, mida korrigeeritakse vajadusest lähtuvalt:

28 integreeritud hooldus - õendusabi kohta, 14 tuba suurusega 19m², 2 puhkeruumi, 1 tegevuste ruum.

14 pansionaadi kohta (katab Lõuna-Hiiumaa vajaduse), 14 tuba suurusega 19m², 2 puhkeruumi.

33 dementsete ja vaimupuudega klientide hoolduse kohta, 20 tuba, 15-19m², 4 puhkeruumi.

5 hosbiitsi kohta (tingituna saarelisest eripärast, 40 km kaugusest haiglast, ühest maakondlikust hoolduspiirkonnast ja vajaliku tööjõu olemasolust kohapeal).

Polüfunktsionaalse asutusena on vabade kohtade puhul võimalik rakendada eakate päevahoidu. Planeeritakse koduteenuste, hingeabi, ja muude sotsiaalteenuste pakkumist väljapoole asutust.

Visioon ühtiks Tohvri Hooldekodu 2007-2014 arengukavaga.

Riigi poolt on EL Struktuurifondide vahenditest planeeritud 400 miljonit krooni uut liiki teenuse (hooldusabi integreeritult õendusabiga) juurutamiseks vajalike investeeringute tegemiseks.

Investeerida Tohvri Hooldekodusse on vaja 1 764 500 krooni alljärgnevalt:

Õendusabi teenuse osutamiseks rajatava meditsiinitoa sisustus, meditsiiniseadmed: 820 000 EEK.

Funktsionaalvoodid: 33 x 14 500 = 478 500 EEK.

Lamaja pesemise pesuraam: 50 000 EEK.

Teisaldamise abivahendid: lingtõstuk 20 300 EEK, pööramisalused 33 x 2000 = 66 000 EEK.

Rehabilitatsiooni – ja tegevustoa sisustus ning vahendid: 150 000 EEK.

Elektrigeneraator automaatkäivitusega ja õhkjahutusega, võimsusega 75kVA/60kW:

200 000 EEK. Saarelisusest tingituna on elektrikatkestuste likvideerimine problemaatilisem, näiteks 2005 jaanuaritormi ajal oli hooldekodu 4 päeva elektrita.

Päevaste ja koduste teenuste hetkeseis

Eluasemeteenus (sisuks eluasemeteenus koos võimalusega kasutada koduabi, isikuabi, toitlustust, sotsiaalteenuseid). Osutatakse Pühalepa vallas, Hellamaal. Olemas sotsiaaleluruumid 5 tuba 10 isikule, lisaks administraatori ametikoht.

Koduõendusteenust osutab SA Hiiumaa Haigla 5-le isikule Käina vallas, teenuse osutamine vajadusele vastavas mahus seisab personalipuuduse taga.

Päevahoiuteenust eakatele Hiiu maakonnas ei osutata.

Koduhooldusteenuste (koduteenused on isikule kodustes tingimustes osutatavad teenused, mis aitavad harjumuspärases keskkonnas toime tulla) 2008 aasta kokkuvõte:

	Klientide arv	Koduhooldustöötajate arv
Emmaste vald	12	1
Käina vald	4	2
Kärdla linn	19	3
Kõrgessaare vald	19	2
Pühalepa vald	11	2
Kokku:	65	10

Päevkeskuse teenust eakatele osutatakse kõikides omavalitsustes, sisuks põhiliselt eakate ühistegevus, infotehnoloogia kasutamine, sotsiaalteenustena pesu pesemine, dušiteenus, sotsiaalnõustamine, transporditeenus ja raamatukogu kasutamine.

Päevakeskuste loetelu:

Emmaste vallas, vallale kuuluvates ruumides Emmaste Päevatuba;
 Kõrgessaare vallas: valla munitsipaalasutus Lauka Päevakeskus;
 Kärkla linnas: munitsipaalasutus Kärkla Puuetega Laste ja Noorte Keskus (sihtgrupiks puudega lapsed ja tööealised);
 Kärkla linnas: Ühenduse Hiiumaa EELK Diakooniakeskuse Päevakeskus (ruumitingimused ei rahulda tänaseid vajadusi);
 Käina vallas: MTÜ Hiiumaa Puuetega Inimeste Koja päevakeskus;
 Pühalepa vallas: valla munitsipaalasutus Hellamaa Perekeskus.

Päevaste - ja koduste teenuste vajadusest lähtuv planeerimine

Koduõendusteenuse vajadus: 3 täiskohaga koduõde kataks kogu hoolduspiirkonna vajaduse: 0,5 ametikohta Emmaste valda, 0,6 Kõrgessaarde, 0,6 Käina, 1,4 Kärkla linna ja 05 Pühalepa valda. (ühtib SA Hiiumaa Haigla strateegilise arengukavaga).

Väga hõreda asustustihedusega Kõrgessaare ja Pühalepa vallas kulub koduõendusteenuse osutamiseks ette nähtud haigekassa raha ära suures osas bensiinile. Teenuse osutamiseks oleks vajalik teenusele ette nähtud summa korrutada koefitsendiga, mis kompenseeriks suurtele vahemaadele tehtavat sõidukulud. Täna on linnas ja hõredalt asustatud maapiirkonnas töötavad koduõed ebavõrdsetes tingimustes. Bensiinikulude katmisel võiksid võimalusel osaleda omavalitsused.

Koduõed võivad teenust osutada nii FIE-na kui SA Hiiumaa Haigla alt.

Eluasemeteenus hooldusabiteenusega (pansionaat) – selle teenuse järele on omavalitsustes hetkel kõige suurem vajadus, vähemalt 5 isikut igast omavalitsusest peaksid saama elukoha lähedast pansionaadi tüüpi teenust.

Eluasemeteenus hooldusabiteenusega on kergem hooldusetapp enne 24 tunnisele hooldusabile minekut. Vahel tuleb teenust pakkuda lühiajaliselt (pärast haigust taastumisperiodiks, talveperiodiks, hooldaja ajutise äraoleku puhul jms). Eluasemeteenuse pakkumine, mis on odavam ja kodule lähemal, on juba planeerimisel Kõrgessaare vallas. Käina vald kavatses edaspidigi kasutada Hiiumaa PIK päevakeskuse - ja MTÜ Samaaria teenust. Emmaste valla vajadused katab Tohvri Hooldekodu.

Kärkla linna arengukavas on sotsiaalvaldkonna arengueesmärkide all sotsiaalkeskuse väljaarendamine. Sotsiaalkeskus hakkab pakkuma eluasemeteenust hooldusabiteenusega, võimalik oleks korraldada **eakate päevahoidu**. Hiiumaa põhjapiirkonna kliendid võiksid eakate päevahoidu saada Kärkla sotsiaalkeskuses. Lõuna-Hiiumaa eakate päevahoid võiks toimuda Tohvri Hooldekodu baasil.

KOOSKÕLASTAN:

Hannes Maasel
 Hiiu maavanem
 02.03.2009

HIUMAA OMAVALITSUSTE LIIT

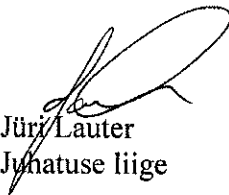
Pr Aasa Saarna
Hiiu Maavalitsus
Leigri väljak 5
92401 KÄRDLA

02. märts 2009 nr 1/5

Arengukava kooskõlastamine

Hiiumaa Omavalitsuste Liit kooskõlastab "Hiiu maakonna hooldus- ja õendusabi arengukava 2008 – 2015".

Lugupidamisega

Jüri Lauter
Juhatuses liige

Leigri väljak 5
92401 KÄRDLA

tel.: 463 6040
faks : 463 6069
E-post: hol@mv.hiiumaa.ee
URL: <http://www.hiiumaa.ee/mv/>

reg nr 80187610
konto nr 1120153700
Hansapangas (kood 767)